

*Marcela Linková
Kateřina Cidlinská
Hana Tenglerová
Marta Vohlídalová
Alice Červinková*

.....

Nejisté vyhlídky

.....

*Proměny vědecké profese
z genderové perspektivy*

Praha 2013

.....

Obsah

Poděkování	10
Předmluva	11
Úvod: ženy a gender v proměňujícím se světě vědy	14
<i>Marcela Linková, Kateřina Cidlinská, Hana Tenglerová, Marta Vohlídalová, Alice Červinková</i>	
Od akademické vědy k akademickému kapitalismu	17
Genderové stereotypy o vědě a ženách v ní	20
<i>Ženy se do vědy nehodí, protože postrádají logické a racionální myšlení</i>	22
<i>Ve vědě nejde o pohlaví, ale pouze o kvalitu</i>	24
<i>Ženy se nehodí do „tvrdých“ věd</i>	26
<i>Ženy se nehodí na vedoucí pozice a ani o ně nestojí</i>	27
<i>Ženy nejsou vědě dostatečně oddány kvůli péči o děti</i>	28
Vědkyně v datech	29
Politiky nečinnosti: vymístění genderové rovnosti z české vědní politiky	37
<i>Nevidět les pro stromy: Je genderová rovnost (ve vědě) jen o ženách a mateřství?</i>	38
<i>Chybí praktický návod a/nebo vůle?</i>	40
Metodologická východiska: epistemické životní prostory	42
Představení knihy	44
Zdroje dat	46
Ekonomie příslibu: pracovní nejistota a gender na počátku vědecké dráhy	51
<i>Kateřina Cidlinská, Marcela Linková</i>	
Úvod	51
<i>Historické proměny vědy, vědecké profese a diskurzů s nimi spojených</i>	54
<i>Proměny konceptualizace pracovních drah v perspektivě neoliberálního obratu</i>	55
Rozvrhování epistemických životních prostorů	58
<i>Normalizovaná nejistota</i>	58

<i>Kariérní plánování začínajících vědců a vědkyň: role autenticity a rovnováhy</i>	60
<i>Odchod není prohra, ale normální změna</i>	75
<i>Závěr</i>	77
Nesnesitelná lehkost mobility: osobní a profesní biografie začínajících vědců a vědkyň	81
<i>Alice Červinková</i>	
Postdoktorandské stáže, akademické dráhy a mobilita	83
Topografie akademických drah: partnerské (re)konfigurace	85
Vázané stěhování a vázané setrvání	86
Vázané setrvání, vázané stěhování a rodičovství	89
Kombinování profesních a osobních biografii: spolu, ale odděleně	91
Návrat domů – kruh se uzavírá?	93
Závěrem	95
Vědkyně mezi dvěma mlýnskými kameny: o podmínkách kombinace pracovního života a rodičovství ve vědecké profesi	99
<i>Marta Vohlídalová</i>	
Nastavení vědeckého pracovního prostředí a ideál špičkové vědecké kariéry	101
<i>O časové rozpínavosti práce</i>	101
<i>O kontinuitě vědecké dráhy</i>	106
<i>Individualizace a banalizace problému kombinace práce a rodičovství ve vědecké profesi</i>	108
Nastavení rodinné politiky a normy mateřství	109
<i>Bariéry vnější – nastavení rodinné politiky</i>	110
<i>Bariéry vnitřní – normy „správného“ mateřství</i>	114
Rozdělení domácích prací a péče a genderové ideologie v párech	116
<i>Egalitární páry</i>	117
<i>Tradiční páry</i>	120
<i>Závěr</i>	122
Věda jako mužská záležitost aneb mediální realita českých pop-novin	127
<i>Hana Tenglerová</i>	
Výzkumný vzorek a charakter dat: kvantitativní analýza	130
<i>Ne/přítomnost vědkyň a vědců v mediálním obsahu</i>	132
<i>Kde se vědkyně a vědci v rámci mediálního obsahu objevují?</i>	133
<i>Úlohy vědkyň a vědců v mediálním obsahu</i>	134
<i>Ne/možnost přímé promluvy skrze mediální sdělení</i>	135

Vědci a ženští tokenové ve vědě: kvalitativní analýza	136
<i>Věk a seniorita</i>	138
<i>Pečující matky, duchovní otcové: vědkyně, vědci a rodičovství</i>	139
Závěr	143
V pasti dějin: křížovatky feminismu a neoliberalismu v evropské politice genderové rovnosti ve vědě	148
<i>Marcela Linková</i>	
Režimy zhmotňování, aneb jak zvýznamňujeme reality	150
Evropská vědní politika 1999–2005: důležitá role femokratek	155
Evropská vědní politika 2006–2008: příkopy a hradby proti genderové rovnosti	159
Evropská vědní politika od roku 2009: strukturální změny a neoliberální náboj	164
Závěr: objekt „ženy a věda“ v zónách směny	167
Závěr: důsledky stávajících proměn vědecké profese pro genderovou rovnost	174
<i>Kateřina Cidlinská, Marcela Linková, Hana Tenglerová, Marta Vohlídalová</i>	
Prekarita a mobilita: nejisté vyhlídky	175
Vědecký trh práce, nastavení rodinné politiky a uspořádání genderových rolí v párech	177
Jeho excellence: kvalita z genderového hlediska	178
Česká vědní politika: s vyloučením (ženské) veřejnosti	180
O autorkách	183
Summary	185
Jmenný rejstřík	191
Věcný rejstřík	192